

Dosarul nr. 2rac-184/22
2-11139793-01-2rac-12082022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. N. Arabadji)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. M. Guzun, V. Buhnaci, V. Sîrbu)

ÎNCHEIERE

30 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Victor Burduh
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursurilor declarate de Societatea cu Răspundere Limitată „Coldin-DC”, Ministerul Justiției, Ministerul Finanțelor și Întreprinderea cu Capital Străin „Premier Energy Distribution” Societate pe Acțiuni,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Coldin-DC” împotriva Ministerului Justiției și Ministerului Finanțelor, intervenienți accesorii Întreprinderea cu Capital Străin „Premier Energy Distribution” Societate pe Acțiuni și executorul judecătoresc Ludmila Șapa, cu privire la constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, repararea prejudiciului cauzat și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 06 iulie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Coldin-DC” și au fost admise apelurile declarate de Ministerul Justiției, Ministerul Finanțelor și Întreprinderea cu Capital Străin „Premier Energy Distribution” Societate pe Acțiuni, fiind casată integral hotărârea din 05 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și pronunțată o hotărâre nouă, prin care acțiunea a fost admisă parțial,

constată:

La data de 30 decembrie 2011, SRL „Coldin-DC” a depus cerere de chemare în judecată, concretizată pe parcurs, împotriva Ministerului Justiției și Ministerului Finanțelor, intervenienți accesorii ÎCS „Premier Energy Distribution” SA și executorul judecătoresc Ludmila Șapa, cu privire la constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, repararea prejudiciului cauzat și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantului a indicat că prin hotărârea din 31 ianuarie 2003 a Judecătorei Economice de Circumscripție Chișinău, a fost obligată ÎCS „Rețelele Electrice Chișinău” SA să coordoneze proiectul elaborat de SA „Agroindproiect” de strămutare a LEA 10-kv de pe teritoriul de construcție a Complexului pentru prelucrarea tutunului și a stației de alimentare cu petrol din s. Dubăsarii Vechi, sectorul Criuleni mun. Chișinău, executat reclamantului SRL „Coldin-DC” de SA „Agroindproiect” în conformitate cu condițiile tehnice pentru racordare nr. 300 din 01 iunie 1998.

A relatat că la 02 mai 2003 Oficiul de executare Rîșcani mun. Chișinău a primit în procedura de executare titlul executoriu nr. 9-2pr/03 din 31 ianuarie 2003. În cadrul procedurii de executare nr.1-33/2003, executorul judecătoresc Talmaci Roman a propus la data de 03 septembrie 2003 debitorului ÎCS „Rețelele Electrice Chișinău” SA să execute benevol hotărârea judecătorească, însă, ultimul nu s-a conformat. Ulterior, executorul judecătoresc Talmaci Roman nu a întreprins măsurile de executare silită despre care a fost avertizat debitorul în aviz. Între timp, executorul judecătoresc nu a manifestat interes, nici în procedura de tragere la răspundere contravențională (administrativă) a debitorului inițiată la 08 decembrie 2003 de către creditor conform art. 404 din Codul de procedură civilă (redacția anului 1964).

Reclamantul a menționat că ulterior, Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău a returnat materialul cu dosarul procedurii de executare la adresa oficiului de executare Rîșcani.

La 27 aprilie 2006 executorul judecătoresc Ion Stavila a propus repetat debitorului un termen de 10 zile pentru executarea benevolă a documentului executoriu nr. 9-2pr/03, însă, la 05 iulie 2006, executorul inițial Roman Talmaci a propus creditorului să respecte condițiile stipulate în scrisoarea debitorului nr. 07-05/162 din 12 ianuarie 2004, în care se solicita neîntemeiat prezentarea a patru acte pentru executarea hotărârii judecătorești din 31 ianuarie 2003.

A invocat că executorii judecătorești Roman Talmaci, Ion Stavila și Ivan Malîi nu au interpretat corect efectele juridice ale scrisorii debitorului din 12 ianuarie 2004 și au pus valoarea ei mai presus decât efectul juridic manifestat în încheierea judecătorească din 02 iunie 2004, în care instanța de judecată a explicat modalitatea executării hotărârii judecătorești din 31 ianuarie 2003, accentuând că ÎCS „Rețelele Electrice Chișinău” SA, de la data examinării litigiului în cauză (23 februarie 2000), a pierdut dreptul de a pune careva obstacole reclamantului de a strămuta LEA-10kv și că ÎCS „Rețelele Electrice Chișinău” SA trebuie să coordoneze o variantă din cele două propuse în proiectul întocmit de IP ”Agroindproiect” SA de scoatere de pe terenul de construcție a LEA-10kv în conformitate cu condițiile tehnice nr. 300 din 01 iunie 1998.

Reclamantul a notat că la 28 august 2006, executorul judecătoresc Roman Talmaci, apreciind că „niște chestiuni, care nu au fost prescrise în titlul executoriu, nu poartă un caracter obligatoriu pentru creditor și că ultimul „a pus la dispoziția debitorului toate actele ce ar favoriza executarea hotărârii judecătorești”, a emis încheierea nr. 1-33/03 de aplicare debitorului a amenzii pecuniare în mărime de 150 u.c. (3000 de lei). Încheierea respectivă a fost precedată de plângerea SRL „Coldin-DC” din 11 aprilie 2006, depusă la adresa oficiului de executare, cu anexarea a șapte acte judecătorești irevocabile, inclusiv, repetat, încheierea instanței de judecată din 02 iunie

2004 de explicare a modalității de executare a hotărârii din 31 ianuarie 2003, încheierea instanței prin care s-a respins cererea ÎCS „RE Chișinău” SA de revizuire a hotărârii, pe motivul neprezentării de către SRL „Coldin-DC” a actelor menționate în scrisoarea ÎCS „RE Chișinău” SA nr. 07-05/162 din 12 ianuarie 2004.

Reclamantul a explicat că modalitatea de executare a hotărârii judecătorești din 31 ianuarie 2003 constă în aceea ca debitorul, pe fila nr. 2082-3C 1-1 a proiectului nr. 2082 din 15 iulie 1998, să coordoneze o variantă, dintre cele două prevăzute în schița-proiect (suprateran sau subteran), cu privire la strămutarea LEA-10 kv de pe teren. După coordonarea unei variante, creditorul, încă începând cu 27 iulie 1999, ar fi putut trece la etapa următoare, adică de proiectare a lucrărilor capitale de construcție privind scoaterea LEA-10kv de pe terenul de construcție. Însă, nu a avut ocazia să încheie contractul adițional cu proiectantul, să ridice certificatul de urbanism de la Primăria s. Dubăsarii Vechi, să comande planul topogeodezic a terenului de construcție unde trebuia reamplasată linia electrică de înaltă tensiune cu obținerea acordului proprietarului acestui teren.

A relevat că executorul judecătoresc Roman Talmaci a manifestat dezinteres și nu a apreciat esența juridico-legală a scrisorii din 12 ianuarie 2004 a debitorului, adresată creditorului mai devreme, fiind pe altă poziție asupra modului de executare a hotărârii judecătorești. Executorul judecătoresc nu a participat la examinarea cauzei la cererea ÎCS „RE Chișinău” SA privind anularea încheierii executorului judecătoresc Roman Talmaci nr.1-33/2003 din 28 august 2006 privind aplicarea sancțiunii pecuniare, în ședința de judecată a participat executorul judecătoresc Ivan Malîi, care nu a solicitat instanței atragerea în proces a creditorului în calitate de intervenient accesoriu.

Astfel, prin hotărârea din 15 decembrie 2006 a Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău a fost anulată încheierea executorului judecătoresc, instanța indicând că executorul judecătoresc Ivan Malîi nu a invocat probe, care demonstrează lipsa culpei creditorului în procedura de executare. Ulterior, executorul judecătoresc nu a contestat hotărârea judecătorească din 15 decembrie 2006 și nu a participat la examinarea recursului pe această cauză la Curtea de Apel Chișinău, declarat de SRL „Coldin-DC”, care a fost respins la 17 august 2007.

SRL „Coldin-DC” a susținut că Oficiul de executare, începând cu 17 august 2007, a fost de acord cu soluția instanței de judecată din 15 decembrie 2006, care și-a depășit atribuțiile sale la examinarea recursului ÎCS „RE Chișinău” SA, deoarece obiectul recursului era despre legalitatea aplicării sancțiunii pecuniare, însă, instanța s-a expus asupra modalității de executare a hotărârii judecătorești din 31 ianuarie 2003, examinată de altă instanță pe cauza civilă dată.

A declarat că, deoarece hotărârea judecătorească irevocabilă nu a fost executată, unica posibilitate de a accede la un remediu obiectiv era cel extern. Astfel, pentru stabilirea încălcării termenului de executare a actului judecătoresc irevocabil de către instanțele de drept ale Republicii Moldova, a depus la Curtea Europeană a Dreptului Omului la 28 septembrie 2006 o cerere cu nr. 42436/06 privitor la încălcarea art. 6 și 13 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

La 27 ianuarie 2009, Curtea Europeană a Dreptului Omului a informat Guvernul RM și SRL „Coldin-DC” privind examinarea cauzei, însă, invocând Regulamentul 54A, a considerat oportun de soluționat cazul dacă Guvernul RM va accepta condițiile declarației atașate și va acoperi reclamantului toate daunele materiale și nemateriale și alte cheltuieli în sumă de 81 043 de euro. În termenul stabilit, Guvernul RM nu a reacționat și a întreprins măsuri interne pe marginea procedurii executării hotărârii judecătorești din 31 ianuarie 2003.

Reclamantul a menționat că la 19 martie 2009, directorul Departamentului de Executare al Ministerului Justiției a furnizat reprezentantului Guvernului RM la CtEDO informația potrivit căreia, reieșind din starea de drept a speței, imposibilitatea executării hotărârii din 31 ianuarie 2003 s-ar datora însuși creditorului SRL „Coldin-DC”.

A mai indicat că pe parcursul procedurii de executare a hotărârii judecătorești, s-a constatat că aceasta a fost întreruptă începând cu 28 septembrie 2010, informație ce rezultă din scrisoarea Ministerului Justiției din 24 februarie 2012, prin care i s-a comunicat că procedura de executare nu s-a regăsit în evidența respectivă, fiind pierdută. Despre acest caz oficiul de executare nu a informat creditorul.

La 02 mai 2012, Judecătoria Economică de Circumscripție Chișinău a examinat cererea SRL „Coldin-DC” și a eliberat duplicatul titlului executoriu. Urmare, executorul judecătoresc Ludmila Șapa a inițiat o nouă procedură de executare și la 20 iulie 2012, prin încheierea nr. 085-375/2012, a propus debitorului în termen de 15 zile, executarea benevolă a hotărârii judecătorești din 31 ianuarie 2003. Ulterior, executorul judecătoresc a aplicat măsuri neeficiente de executare, printre care la 01 noiembrie 2012 a somat repetat debitorul să execute benevol hotărârea judecătorească, apoi la 19 noiembrie 2012 a întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție în baza art. 318 din Codul contravențional, care la 30 septembrie 2013 a fost declarat nul de către Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău, deoarece a fost întocmit împotriva persoanei juridice, contrar normelor Codului contravențional.

SRL „Coldin-DC” a relatat că la 21 iulie 2014, Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău a recunoscut-o pe Radu Silvia, în calitate de administrator al ÎCS „RED Union Fenosa” SA, vinovată de comiterea contravenției prevăzute de art. 318 alin. (2) din Codul contravențional, pentru neexecutarea hotărârii judecătorești. Hotărârea din 21 iulie 2014 a devenit irevocabilă la 25 august 2014.

Ulterior, prin hotărârea nr. 2-4916/2016 din 23 septembrie 2016 a Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău, a fost respinsă cererea ÎCS „RED Union Fenosa” SA cu privire la contestarea actelor executorului judecătoresc. Instanța de judecată a dat apreciere actelor menționate în scrisoarea debitorului din 12 ianuarie 2004 și a statuat că obligația, la care a fost supusă ÎCS „RE Chișinău” SA, se referă doar la coordonarea proiectului, care conform explicației instanței de judecată din 02 iunie 2004 constă în coordonarea unei variante, din cele două prevăzute în proiectul IP „Agroindproiect” SA. Instanța a mai menționat că atât condițiile tehnice nr. 300 din 01 iunie 1998, cât și hotărârea din 31 ianuarie 2003 și încheierea din 02 iunie 2004 ale Judecătoriei Economice de Circumscripție, nu reflectă solicitările din scrisoarea debitorului nr. 07-05/162 din 12 ianuarie 2004.

La 02 februarie 2017, Curtea de Apel Chișinău a respins recursul ÎCS „RED Union Fenosa” SA și a menținut hotărârea primei instanțe din 23 septembrie 2016, menționând că, după coordonarea variantei de strămutare a liniei electrice, urma a se purcede la etapa de obținere a certificatului de urbanism și a autorizației de construcție, la obținerea cărora urma ca din partea SRL „Coldin-DC” să fie prezentate noi documente, conform hotărârii Guvernului RM nr. 360 din 18 aprilie 1996, în vigoare la acel moment, inclusiv acordul proprietarilor, pe care urma să fie amplasată stația PECO și complexul de prelucrare a tutunului.

Reclamantul SRL „Coldin-DC” consideră că are dreptul legal la constatarea încălcării de către statul RM a termenului rezonabil de executare a hotărârii judecătorești din 31 ianuarie 2003 și repararea de către stat a prejudiciului material cu acoperirea daunelor materiale pentru perioada 01 ianuarie 2005 – 01 octombrie 2017, precizând că executarea hotărârii judecătorești a fost o procedură simplă, iar perioada de executare până la 01 ianuarie 2005 ar fi una rezonabilă.

A mai notat că la 27 ianuarie 2009 Curtea Europeană a Dreptului Omului a informat administratorul SRL „Coldin-DC”, Eugeniu Colisnicenco și Guvernul RM despre faptul că simultan a examinat admisibilitatea și fondul cauzei nr. 42436/06 conform art. 29 alin. (3). Însă, respectând practica jurisprudenței CtEDO, a propus Guvernului reclamat să acopere SRL „Coldin-DC” suma de 81 043 de euro ca daune materiale și alte cheltuieli. Suma dată corespunde perioadei anilor 2005 - 2008, luând în considerație decizia nr. 2re-363/06 din 16 noiembrie 2006 a Curții Supreme de Justiție, menționată de CtEDO în expunerea faptelor din 27 ianuarie 2009, prin care au fost încasate de la ÎCS „RED Union Fenosa” SA suma de 51 033 de euro cu titlu de pagube materiale și 500 de euro pentru asistență juridică, pentru perioada de 33 de luni până la 31 decembrie 2004. Suma de 81 043 de euro corespunde perioadei de 48 de luni până la 31 decembrie 2008.

Potrivit pct.3 din Hotărârea Guvernului RM nr. 159 din 23 februarie 2000, a fost atribuit în folosință SRL „Coldin-DC” un teren cu suprafața de 0.30 ha, conform proiectului aprobat de beneficiar, pentru construcția complexului de prelucrare a tutunului și a stației PECO în s. Dubăsarii Vechi, raionul Criuleni. Institutul pentru Proiectări în Organizarea Teritoriului al Agenției Naționale Cadastru Resurse Funciare și Geodezie (IPOT al ANCRFG), vizat în Hotărârea Guvernului, a eliberat SRL „Coldin-DC” procesul-verbal de stabilire a hotarelor terenului în natură, conform art. 21 din Codul funciar, iar Primăria s. Dubăsarii Vechi a eliberat titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren din 28 ianuarie 2004, trecut în Registrul cadastral al deținătorilor de terenuri cu nr. 5442 din 27 ianuarie 2004.

Reclamantul a specificat că actele eliberate sunt în formă legală, complet și în conformitate cu Hotărârea Guvernului RM din 23 februarie 2000 și oferă dreptul la valorificarea terenului de construcție. Înregistrarea cadastrală de către SRL „Coldin-DC” nu este oportună cazului dat, deoarece terenul nu a fost privatizat, iar disponibilitatea extrasului din registrul cadastral este necesară în cazul de vânzare-cumpărare a proprietăților date. Terenul atribuit în folosință la 23 februarie 2000, fiind

cu statut de teren din fondul de rezervă al Primăriei s. Dubăsarii Vechi, rămâne la balanța acesteia cu drept de proprietate, având, însă, destinație specială.

A invocat că intenționa să construiască pe teren o stație PECO, însă, procedura de executare a derulat o perioadă excesivă, rezultată cu coordonarea variantei (1) de scoatere a LEA-10kv de pe terenul de construcție, cu emiterea abia la 26 august 2017 a încheierii executorului judecătoresc nr.85-309r/17 de încetare a procedurii de executare.

SRL „Coldin-DC” a solicitat constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești nr.9-2pr/03 din 31 ianuarie 2003, repararea din contul bugetului de stat a prejudiciului material, compus din: beneficiul net ratat în mărime de 21 432 804,50 de lei și pierderile materiale efectiv suportate în sumă de 1 561 638,40 de lei, în total 22 994 442,90 de lei pentru perioada 01 ianuarie 2005 – 01 octombrie 2017, conform Raportului de expertiză judiciară nr. 08/20 din 29 septembrie 2020; taxele plătite experților în mărime totală de 42 040 de lei; suma de 81 043 de euro sau echivalentul în lei moldovenești la ziua executării, pentru acoperirea tuturor daunelor materiale și a altor cheltuieli suportate, ce fac obiectul stației PECO pe perioada anilor 2004-2008, sumă apreciată de Curtea Europeană a Drepturilor Omului la data de 27 ianuarie 2009 în comunicatul către Guvern.

Prin hotărârea din 05 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, acțiunea a fost admisă parțial și a fost constatată încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii Judecătoriei Economice de Circumscripție nr.9-2pr/03 din 31 ianuarie 2003. S-a încasat din bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Justiției, în beneficiul SRL „Coldin-DC” suma de 57 423 de lei cu titlu de prejudiciu exprimat prin pierderi materiale, 6 709 983,25 de lei cu titlu de venit ratat și cheltuielile judecată, proporțional părții admise din pretenții, prin compensarea cheltuielilor pentru efectuarea expertizelor în mărime de 14 013,33 de lei, în total 6 781 419,58 de lei. În rest, acțiunea a fost respinsă ca fiind depusă tardiv și neîntemeiată.

La 07 octombrie 2021, SRL „Coldin-DC” a declarat apel împotriva hotărârii instanței de fond, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii din 05 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru în partea respingerii pretențiilor și pronunțarea în această parte a unei hotărâri noi, prin care acțiunea să fie admisă integral.

La 07 octombrie 2021 a declarat apel și Ministerul Justiției, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe în partea admiterii acțiunii cu privire la repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și emiterea în această parte a unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie respinsă ca neîntemeiată.

La 07 octombrie 2021 a declarat apel și ÎCS „Premier Energy Distribution” SA, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 05 octombrie 2021, cu emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie respinsă.

La data de 11 octombrie 2021, Ministerul Finanțelor a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii din 05 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și emiterea unei noi hotărâri, prin care pretențiile reclamantului față de bugetul de stat să fie respinse integral.

Prin decizia din 06 iulie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de SRL „Coldin-DC” și au fost admise apelurile declarate de Ministerul Justiției, Ministerul Finanțelor și ÎCS „Premier Energy Distribution” SA, fiind casată hotărârea din 05 octombrie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru și pronunțată o hotărâre nouă, prin care acțiunea a fost admisă parțial și s-a constatat încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii Judecătorei Economice de Circumscripție nr. 9-2pr/03 din 31 ianuarie 2003. În rest, cerințele SRL „Coldin-DC” au fost respinse ca neîntemeiate.

Instanța de apel, analizând complexitatea cauzei, comportamentul părților și miza (interesul) pentru reclamant și ținând cont de perioada de executare a hotărârii judecătorești din 31 ianuarie 2003, care a durat 14 ani 4 luni și 24 de zile, a conchis că cerința cu privire la neexecutarea în termen rezonabil, prevăzută de legea națională și articolul 6 § 1 al Convenției, nu a fost respectată, aspect care generează constatarea acestei încălcări.

Cu referire la pretenția SRL „Coldin DC” privind repararea prejudiciului material suferit, care constă din venitul ratat estimat și pierderile materiale suportate, instanța de apel a menționat că este neîntemeiată, or, ținând cont de faptul că productivitatea unei societăți comerciale depinde de mai mulți factori, instanța nu este competentă să speculeze cu privire la rezultatele activității SRL „Coldin DC” în cazul în care încălcările nu s-ar fi produs și nici să calculeze veniturile care le-ar fi obținut în cazul în care compania și-ar fi desfășurat activitatea în mod normal.

Instanța de apel a reținut că venitul ratat este posibil de a fi stabilit în dependență de mai multe criterii și anume, posibilitatea obiectivă, reală și nu închipuită, a obținerii unor venituri, luând în considerație conjunctura dintre cerere și ofertă pe piața de mărfuri și servicii, concurența, existența resurselor materiale și a forței de muncă necesare realizării activității sale productive, comerciale. Mai mult ca atât, în condițiile unei economii de piață, conjunctura inițială nu tot timpul este determinantă la obținerea unui venit.

Astfel, pentru a putea pretinde la repararea prejudiciului material sub formă de venit ratat, SRL „Coldin DC” prin prisma art. 14 alin. (2) și art. 610 din Codul civil, urma să probeze obținerea acestor venituri pe viitor, or, la caz, aceste solicitări sunt niște calcule cu privire la un potențial venit, ceea ce nu atrage nici un grad de certitudine, constituind mai degrabă niște anticipații.

În aceeași ordine de idei, instanța de apel a menționat că venitul ratat este acel venit care ar fi fost posibil în condițiile unui comportament normal din partea autorului prejudiciului în împrejurări normale, în speța dedusă judecătii în cazul strămutării LEA 10 KW de pe terenul în cauză. SRL „Coldin-DC” în susținerea pretenției cu privire la încasarea venitulului ratat și a cheltuielilor suportate, a prezentat raportul de expertiză judiciară nr. 08/20 din 29 septembrie 2020, prin care s-a ajuns la concluzia că venitul ratat pentru perioada 01 ianuarie 2005 – 01 octombrie 2017, calculat pe fiecare an în parte, la situația pieței de desfacere din 01 octombrie 2017, ca urmare a nefuncționării obiectivului de prelucrare a tutunului cu capacitate de 1000 tone pe sezon, amplasat pe teritoriul s. Dubăsarii Vechi, r-nul Criuleni, obiectiv prevăzut în proiectul nr. 2082 din

15 iulie 1998 elaborat de institutul de proiectare „Agroindproiect”, constituie 21 432 804,50 de lei. De asemenea, reclamantul a susținut că a suportat pierderi reale, calculate la situația economică și prețurile actuale reieșind din nerealizarea în plenitudine a proiectului nr. 2028 elaborat de IP ”Agroindproiect” la 15 iulie 1998, în mărime de 1 561 638,40 de lei.

Curtea de Apel Chișinău a concluzionat că în speță, nu a fost stabilită legătura de cauzalitate între venitul ratat pretins de către SRL „Coldin-DC”, întrucât încălcările constatate de neexecutare în termen rezonabil a hotărîrii și pretențiile reclamantului privind încasarea venitului ratat nu rezultă una din alta.

Concomitent, instanța de apel a reținut și argumentele invocate de reprezentantul SA „Premier Energy Distribution”, care a menționat că proiectul de strămutare a LEA 10 KW viza doar teritoriul unde trebuia să fie construită benzinăria, iar viitoarele construcții ce alcătuiau uscătoria de tutun se aflau în afara acestui perimetru, la o distanță de circa 50 m la LEA-10 KW. De altfel, funcționarea acestor obiective nu presupune interdependență, iar uscătoria de tutun putea funcționa și fără stația de alimentare cu petrol, iar SRL „Coldin-DC” putea construi aceste obiective. Prin urmare, neobținerea venitului de către uscătoria de tutun nu se datorează nicidecum neexecutării hotărîrii de strămutare LEA 10 KW, în cazul când această uscătorie nici nu a fost construită.

Curtea de Apel Chișinău a reținut și faptul că, în cazul când s-a obiectat de către părți precum că SRL „Coldin-DC” nu deținea acte valabile asupra terenului cu nr. cadastral 3133119668, pe care urma să fie amplasată construcția uscătoriei de tutun, iar Primăria s. Dubăsarii Vechi confirmă că un asemenea act nu există, venitul ratat pretins are un caracter incert, iluzoriu.

De asemenea, instanța de apel a considerat că pretinsul venit ratat nu provine dintr-o activitate care ar fi desfășurată în realitate, dar din planuri, proiecte care nu au fost realizate ci doar anticipate, iar acest venit nu poate fi considerat un drept protejat din punct de vedere juridic, astfel încât să fie susceptibil compensării.

Cu referire la pierderile materiale și admise de instanța de fond în sumă de 57 423 de lei, catalogate drept pierderi efectiv suportate de SRL „Coldin-DC” ca urmare a nerealizării proiectului nr. 2028 elaborat de „Agroindproiect” la 15 iulie 1998 prin raportul de expertiză din 29 septembrie 2020, Curtea de Apel Chișinău le-a apreciat ca fiind neîntemeiate și pasibile respingerii, dat fiind că aceste se reduc la dobânzi, penalități la creditele contractate, precum și valoarea documentației de proiect elaborate. Deci, neexecutarea documentului executoriu nu generează pierderea proiectului de construire a complexului, iar, bunurile și obiectele procurate au rămas în proprietatea reclamantului. Prin urmare, împrumuturile acordate urmau să fie rambursate, întrucât majoritatea lucrărilor pentru care a fost acordat împrumutul nu au fost executate, la materialele cauzei lipsind probe ce ar demonstra executarea lucrărilor, iar afirmațiile SRL „Coldin-DC” precum că a suportat pierderi materiale sunt pur declarative, nefiind probate.

La data de 09 august 2022 Ministerul Justiției a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel în

partea admiterii acțiunii și pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie respinsă ca neîntemeiată.

În motivarea recursului s-a invocat că decizia instanței de apel este neîntemeiată și emisă cu aprecierea arbitrară a probelor.

Recurentul a indicat că în speță, neexecutarea în termen rezonabil a documentului executoriu nr. 9-2Pr/03 din cauza omisiunilor intimatului SRL „Coldin-DC”, este confirmată prin hotărârea din 15 decembrie 2006 a Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău, prin care s-a constatat că ultimul nu s-a conformat respectivelor cerințe (nu a prezentat documentele necesare), făcând ca executarea obligației de coordonare a proiectului de către debitor să fie imposibilă, din culpa creditorului.

A menționat că potrivit hotărârii din 30 septembrie 2013 a Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău, ÎCS „Red Union Fenosa” SA a expediat executorului judecătoresc Ludmila Șapa, cât și creditorului SRL „Coldin-DC”, o scrisoare unde erau indicate cerințele legale necesare pentru coordonarea executării proiectului și anume, prezentarea unui set de documente legale, însă, până în prezent nici creditorul și nici executorul judecătoresc nu s-au conformat cerințelor respective, făcând ca executarea obligației de coordonare a proiectului de către debitor să fie imposibilă, iar, ÎCS „Red Union Fenosa” SA nu poate fi sancționată pentru imposibilitatea de executare a unei obligații care se datorează creditorului.

Ministerul Justiției a susținut că la caz, este aplicabil art. 2 alin. (2) din Legea privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești nr. 87 din 21 aprilie 2011, care prevede expres că repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești se face doar în măsura în care încălcarea a avut loc din cauze ce nu pot fi imputate exclusiv persoanei care a depus cererea de reparare a prejudiciului.

La data de 17 august 2022 ÎCS „Premier Energy Distribution” SA a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel în partea admiterii acțiunii și pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie respinsă integral.

În motivarea recursului, recurentul a indicat că vinovăția pentru neexecutarea hotărârii Judecătoriei Economice de Circumscripție nr. 9-2pr/03 din 31 ianuarie 2003 îi revine în exclusivitate SRL „Coldin-DC”, care nu a avut un rol/comportament activ în procesul de executare a documentului executoriu, făcând imposibilă executarea acestuia. Prin urmare, Curtea de Apel Chișinău în mod ilegal și nefondat a constatat încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești.

A afirmat că, în conformitate cu prevederile art. 44 alin. (5) din Codul de executare, creditorul este obligat să acorde executorului judecătoresc sprijin efectiv pentru aducerea la îndeplinire a executării silite, punându-i la dispoziție și mijloacele necesare în acest scop. Cu toate acestea, SRL „Coldin-DC”, a manifestat o atitudine pasivă pe parcursul executării și nu a prezentat documentația solicitată prin scrisoarea nr. 07-05/162 din 12 ianuarie 2004, considerând solicitările debitorului drept

nejustificate și împiedicând astfel, prin acțiunile proprii, executarea documentului executoriu.

La data de 30 august 2022 Ministerul Finanțelor a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel în partea admiterii acțiunii și pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie respinsă integral.

În motivarea recursului s-a invocat că în speță, neexecutarea în termen rezonabil a documentului executoriu a avut loc din cauza SRL „Coldin-DC”, care nu a avut un comportament activ în procesul de executare a acestuia. Or, este evident că debitorul putea să coordoneze proiectul cu privire la strămutarea LEA-10 kv în condiția prezentării actelor respective pentru coordonarea din partea creditorului SRL „Coldin-DC”. Este indiscutabil faptul că coordonarea unui act de către o autoritate/instituție competentă presupune prezentarea actului respectiv pentru coordonare de către persoana interesată, la caz SRL „Coldin-DC”.

A notat că neprezentarea actelor necesare pentru coordonare de către intimat, a avut ca efect imposibilitatea debitorului să execute o perioadă mai îndelungată documentul executoriu nr. 9-2pr/03.

Ministerul Finanțelor a indicat că neexecutarea în termen rezonabil a documentului executoriu este confirmată și prin hotărârea din 15 decembrie 2006 a Judecătorei Rîșcani mun. Chișinău, menținută prin decizia din 17 aprilie 2007 a Curții de Apel Chișinău, precum și decizia din 04 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, menținută prin încheierea din 06 martie 2019 a Curții Supreme de Justiție.

La data de 07 septembrie 2022 administratorul SRL „Coldin-DC”, Eugeniu Colisnicenco, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel și parțială a hotărârii primei instanțe, în partea respingerii pretențiilor și pronunțarea în această parte a unei hotărâri noi, prin care acțiunea să fie admisă integral.

În susținerea recursului s-a invocat că decizia instanței de apel este ilegală, fiind emisă cu aplicarea vădit eronată a normelor de drept material și procedural. Instanța de apel a ignorat principiul autorității lucrului judecat și principiul disponibilității, precum și a apreciat arbitrar probele.

A menționat că instanța de apel neîntemeiat a respins pretenția cu privire la încasarea venitului ratat, deoarece a demonstrat prin probe pertinente că ar fi putut și ar fi trebuit să obțină beneficiu real și concret, în situația în care primea de la ÎCS „RE Chișinău” SA acordul necesar la strămutarea LEA-10 kv.

Recurentul a declarat că legătura de cauzalitate între acțiunea prejudiciabilă și urmărirea prejudiciabile a fost stabilită prin decizia din 16 noiembrie 2006 a Curții Supreme de Justiție, unde instanța a concluzionat că prin probele administrate în procesul examinării litigiului dat se demonstrează raportul de cauzalitate între acțiunile ÎCS „RE Chișinău” SA și consecințele survenite la persoana lezată în drept exprimate în beneficiul, care nu a fost obținut din cauza neonorării obligației din partea rețelelor electrice.

Astfel, recurentul consideră că instanța de apel, având ca temei legal prevederile art. 123 din Codul de procedură civilă, urma să dea apreciere circumstanțele menționate privind fapta ilicită comisă de ÎCS „RE Chișinău” SA, vinovăția acesteia, cauzarea prejudiciului material SRL „Coldin-DC”, inclusiv că ar fi putut și ar fi trebuit să obțină beneficiu real și concret, cât și raportul de cauzalitate între acțiuni și consecințele survenite, ca dovedite, fiind degrevate de probațiune. Totodată, în acest context, instanța de apel urma să rețină ca nefondate argumentele intimaților precum că SRL „Coldin-DC” nu a prezentat probe pertinente în susținerea faptului că dispunea de mijloace financiare, necesare în vederea construcției stației PECO și a complexului de prelucrare a tutunului și că nu deținea un titlu valabil de deținător de teren pentru terenul de construcție.

Totodată, în cererea de recurs administratorul SRL „Coldin-DC”, Eugeniu Colisnicenco, a solicitat examinarea recursului în prezența participanților la proces în conformitate cu art. 444 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 06 iulie 2022.

Materialele cauzei atestă că potrivit scrisorii de însoțire nr. 7003, decizia motivată a instanței de apel a fost expediată la data de 02 august 2022 în adresa recurenților (f.d. 108, volumul VI), însă, lipsesc date cu privire la recepționarea acesteia.

Astfel, recursurile, declarate de la 09 august 2022 de către Ministerul Justiției, la 17 august 2022 de către ÎCS „Premier Energy Distribution” SA, la 30 august 2022 de către Ministerul Finanțelor și la 07 septembrie 2022 de către administratorul SRL „Coldin-DC”, sunt în termen.

Copia recursurilor a fost expediată în adresa participanților la proces, cu înștiințarea despre depunerea referinței (f.d. 127, 131, 148-149, 174-193, volumul VI).

La 30 august 2022 administratorul SRL „Coldin-DC”, Eugeniu Colisnicenco, a depus referință la recursurile Ministerului Justiției și ÎCS „Premier Energy Distribution” SA, solicitând declararea recursurilor ca inadmisibile.

La 04 octombrie 2022, ÎCS „Premier Energy Distribution” SA a depus referință la recursul SRL „Coldin-DC”, solicitând declararea recursului ca inadmisibil.

Alte referințe nu au fost depuse.

Examinând temeiurile recursurilor în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursurile sunt inadmisibile din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;

- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile declarate de SRL „Coldin-DC”, Ministerul Justiției, Ministerul Finanțelor și ÎCS „Premier Energy Distribution” SA, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recursuri nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat asupra deciziilor instanțelor de apel are caracter nedevolutiv și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursurile declarate de SRL „Coldin-DC”, Ministerul Justiției, Ministerul Finanțelor și ÎCS „Premier Energy Distribution” SA, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Cu referire la cererea administratorului SRL „Coldin-DC”, Eugeniu Colisnicenco, privind examinarea recursului în prezența participanților la proces, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că în conformitate cu art. 440 alin. (2) din Codul de procedură civilă, asupra admisibilității recursului se decide fără prezența participanților la proces sau a reprezentanților acestora, prin emiterea unei încheieri nemotivate despre care se face o mențiune pe pagina web a Curții Supreme de Justiție.

Din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursurile declarate de SRL „Coldin-DC”, Ministerul Justiției, Ministerul Finanțelor și ÎCS „Premier Energy Distribution” SA, ca inadmisibile.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), 433 lit. a) și 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursurile declarate de Societatea cu Răspundere Limitată „Coldin-DC”, Ministerul Justiției, Ministerul Finanțelor și Întreprinderea cu Capital Străin „Premier Energy Distribution” Societate pe Acțiuni, se consideră inadmisibile.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Victor Burduh

Mariana Pitic